

دانشگاه صنعتی شریف
دانشکده مهندسی کامپیوتر
ساختار و زبان کامپیوتر دکتر اسدی

عنوان پروژه امتیازی:

پیاده سازی ساده MIPS

اعضای گروه

نادر احمدی ۴۰۳۱۰۵۶۷۴

محمدپارسا محمودآبادی آرانی ۴۰۳۱۰۶۶۷۹

سیدامیرحسین هاشمی شاهرودی ۴۰۳۱۷۰۲۷۱

پارسا پاک ۴۰۳۱۰۵۸۲۲

بهمن ۱۴۰۴

چکیده

در این پروژه، یک شبیه‌ساز نرم‌افزاری برای زیرمجموعه‌ای از دستورات معماری MIPS32 طراحی و پیاده‌سازی شده است. هدف اصلی، مدل‌سازی دقیق اجزای سخت‌افزاری پردازنده شامل حافظه اصلی (RAM)، مجموعه ثبات‌ها (Register File) و شمارنده برنامه (PC) در یک محیط نرم‌افزاری است. این شبیه‌ساز قادر است دستورات ماشین را در قالب هگزادسیمال دریافت کرده و با طی کردن چرخه کامل Fetch-Decode-Execute، تغییرات متناظر را در وضعیت ثبات‌ها و حافظه اعمال کند.

۱ مقدمه

هدف این پروژه، درک عمیق‌تر از نحوه عملکرد پردازنده در سطح کد ماشین است. شبیه‌ساز طراحی شده با زبان پایتون، دستورات ماشین را خوانده، آن‌ها را رمزگشایی کرده و اجرا می‌کند. معماری پشتیبانی شده زیرمجموعه‌ای از MIPS32 است.

۲ اجزای سیستم

- حافظه اصلی: آرایه‌ای ۱۰۲۴ عضوی از نوع ۳۲ بیتی (۴ کیلوبایت)، به صورت بایت‌آدرس پذیر.
- مجموعه ثبات‌ها: شامل ۳۲ ثبات ۳۲ بیتی که ثبات صفر همواره مقدار صفر دارد.
- شمارنده برنامه: نگهدارنده آدرس دستور جاری (شروع از صفر).

۳ قالب دستورات

۱. نوع R: عملیات بین ثبات‌ها مانند ADD, SUB, SLT
۲. نوع I: شامل مقدار فوری و دسترسی حافظه مانند ADDI, LW, SW, BEQ
۳. نوع J: پرش غیرشرطی J

۴ دستورات پیاده‌سازی شده

جدول ۱: جدول دستورات پشتیبانی شده

Operation	Funct	Opcode	Type	Instruction
$R[rt] + R[rs] = R[rd]$	$\textcircled{20}X\textcircled{0}$	$\textcircled{00}X\textcircled{0}$	R	ADD
$R[rt] - R[rs] = R[rd]$	$\textcircled{22}X\textcircled{0}$	$\textcircled{00}X\textcircled{0}$	R	SUB
$R[rt] > (R[rs] = R[rd])$	$A\textcircled{2}X\textcircled{0}$	$\textcircled{00}X\textcircled{0}$	R	SLT
$Imm + R[rs] = R[rt]$	–	$\textcircled{08}X\textcircled{0}$	I	ADDI
$Imm + Mem[R[rs]] = R[rt]$	–	$\textcircled{23}X\textcircled{0}$	I	LW
$R[rt] = Imm + Mem[R[rs]]$	–	$B\textcircled{2}X\textcircled{0}$	I	SW
$\textcircled{2} \gg Imm =+ PC \text{ if}(R[rs] == R[rt])$	–	$\textcircled{04}X\textcircled{0}$	I	BEQ
$\textcircled{2} \gg (Addr = PC$	–	$\textcircled{02}X\textcircled{0}$	J	J

۵ چرخه اجرا

واکشی: خواندن دستور از حافظه با توجه به PC

رمزگشایی: استخراج فیلدهای مختلف با عملگرهای بیتی

اجرا: انجام عملیات یا تغییر PC

توقف: در صورت واکشی دستور صفر

۶ نمونه آزمایش اولیه

کد نمونه زیر برای بررسی صحت عملکرد دستورات اجرا شد:

```
20080005 20090003 01095022 0109582A AC0A0000 00000000
```

توضیح عملیات:

• $ADDI \$t0, \$zero, 5$

• $ADDI \$t1, \$zero, 3$

SUB \$t2, \$t0, \$t1 •

SLT \$t3, \$t0, \$t1 •

SW \$t2, 0(\$zero) •

```
> python3 ./mips_sim.py ./sample_input.txt
Final register values:
R00 = 0
R01 = 0
R02 = 0
R03 = 0
R04 = 0
R05 = 0
R06 = 0
R07 = 0
R08 = 5
R09 = 3
R10 = 2
R11 = 0
R12 = 0
R13 = 0
R14 = 0
R15 = 0
R16 = 0
R17 = 0
R18 = 0
R19 = 0
R20 = 0
R21 = 0
R22 = 0
R23 = 0
R24 = 0
R25 = 0
R26 = 0
R27 = 0
R28 = 0
R29 = 0
R30 = 0
R31 = 0
```

شکل ۱: خروجی نهایی ثبات‌ها در کنسول

۷ راهنمای اجرا

اجرای خط فرمان

```
python3 mips_sim.py sample_input.txt
```

اجرای رابط گرافیکی

```
python3 mips_gui.py
```

۸ نمونه تکمیلی: مجموع ۱ تا ۳۰۰

```
20030000 20010001 2002012D 00611820 20210001 10220001 08000003 00000000
```

نتیجه نهایی:

$R3 = 45150$ •

۹ نتیجه گیری

پیاده سازی این شبیه ساز باعث درک بهتر ساختار پردازنده، چرخه اجرا و مدیریت حافظه شد. چالش اصلی پروژه، پیاده سازی صحیح پرش ها و مدیریت دقیق آدرس دهی حافظه بود.